

diagnostics]. *Psykholohichniy zhurnal*. T. 24. № 5. S. 45–57. [in Ukrainian]

4. Kuznetsova, I.Yu. (2019). Formuvannya hotovnosti maibutnikh treneriv zi skhidnykh odnobarstv do profesiinoi diialnosti v dytiachoyunatskykh sportyvnykh shkolakh [Formation of readiness of future oriental martial arts coaches for professional activity in children and youth sports schools]. Candidate's thesis. Kharkiv. 335 s. [in Ukrainian]

5. Lukianova, L.B. (2006). Teoriia i praktyka ekolohichnoi osvity u profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladyakh [Theory and practice of environmental education in vocational education institutions]. Doctor's thesis. Kyiv. 414 s. [in Ukrainian]

6. Pliaka, L.V., & Ohar, S.V. (2016). *Psykhodiahnostychnyi kompleks z vyvchennia osobystosti studenta* [Psychodiagnostic complex for studying student personality]. Practical manual. Kharkiv: NFaU. 126 s. [in Ukrainian]

7. Uspenska, V.M. (2015). Rozvytok profesiinoi kompetentnosti vchyteliv osnov zdorovia v systemi pisladyplomnoi osvity [Development of professional competence of health education teachers in the system of postgraduate education]. Candidate's thesis. Kyiv. 333 s. [in Ukrainian]

8. Radchenko, K.A. (2018). Pedahohichni umovy formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh viiskovykh yurystiv u protsesi fakhovoi pidhotovky [Pedagogical conditions for the formation of professional competence of future military lawyers in the process of professional training]. *Candidate's thesis*. Kharkiv. [in Ukrainian].

9. Shapran, Yu.P. (2014). Teoretychni i metodychni zasady formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv biolohii [Theoretical and methodological foundations of forming professional competence of future biology teachers]. Doctor's thesis. Kyiv. 333 s. [in Ukrainian]

10. Shvets, D.Ye., & Turba, O.O. (2011). Sotsiolohichne opytuvannya yak mekhanizm monitoryngu zadovolenosti studentiv stanom navchalno-vykhovnoho protsesu [Sociological survey as a mechanism for monitoring students' satisfaction with the educational process]. *Humanitarnyi visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii*. Vyp. 47. S. 237–243. [in Ukrainian]

11. Rokeach, M. (1973). *The Nature of Human Values*. New York: Free Press. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КИРИЄНКО Олена – аспірант, асистент кафедри біології, здоров'я людини та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Наукові інтереси: формування професійної компетентності майбутніх учителів біології; фахова підготовка педагогів природничого профілю; компетентнісний та інтегративний підходи в педагогічній освіті; інноваційні педагогічні технології у навчанні біології; методика навчання біології та здоров'я людини.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KYRYIENKO Olena – Graduate Student, Assistant of the Department of Biology, Human Health and Teaching Methods of Hlukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko.

Scientific interests: formation of professional competence of future biology teachers; professional training of teachers in the natural sciences; competency-based and integrative approaches in teacher education; innovative pedagogical technologies in biology education; methodology of teaching biology and human health.

Стаття надійшла до редакції 02.01.2026 р.

Стаття прийнята до друку 10.01.2026 р.

УДК 37.091.33:81'243:378

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-246-255

МАЛИК Валентина –

доктор філософії з педагогіки, викладач іноземних мов кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3291-4347>
e-mail: valentina51malyk@gmail.com

БУРЛІМОВА Богдана –

аспірант Вінницького педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3639-6540>
e-mail: bburlimova@gmail.com

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У даній статті доведено, що в освітньому процесі проектна технологія реалізується через певний період проектної діяльності студентів. Під проектуванням у контексті вивчення іноземних мов розуміється творча навчально-пізнавальна комунікативна діяльність іншомовного спрямування, яка є проблемною за формою подачі навчального матеріалу, практичною за способом його застосування, інтелектуально насиченою за змістом і самостійною за характером набуття умінь, навичок та знань. Зазначено, що проектна діяльність студентів реалізується поетапно, причому кожен етап деталізується для чіткого визначення напрямків, цілей, завдань, а також методів і прийомів виконання кожного кроку. Звертається увага на те, що у процесі

навчання англійської мови проєктний метод створює умови для застосування мовних знань у реальних життєвих ситуаціях, що значно підвищує ефективність засвоєння та закріплення вивченого матеріалу. Саме цей підхід дозволяє вирішити важливе дидактичне завдання – зробити навчальний процес не лише пізнавальним, а й практично орієнтованим. Завдяки використанню проєктів, заняття з англійської мови перетворюються на платформу міжкультурної комунікації та взаєморозуміння. Стверджується, що проєктна технологія насамперед спрямована на розвиток самостійності студентів, а також стимулювання їх інтелектуального, пізнавального та творчого потенціалу. Крім того, цей підхід дає змогу організувати навчальний процес у відповідності до засад компетентнісного підходу. Зроблено висновок про те, що проєктна діяльність відзначається високим рівнем комунікативної взаємодії, активною участю студентів і творчим підходом до вирішення навчальних завдань. Основна перевага цієї технології полягає в тому, що під час виконання проєкту студенти мають змогу проявити зацікавленість у темі, поглибити знання з обраного напрямку, застосувати на практиці дослідницькі навички, здобуті під час навчання у закладі вищої освіти, а також розвивати навички ефективної командної роботи.

Ключові слова: проєктна технологія навчання, проєктний метод у викладанні іноземних мов, проєктна діяльність студентів, комунікативна компетентність, компетентнісний підхід, міжкультурна комунікація, самостійна навчально-пізнавальна діяльність, розвиток творчого потенціалу студентів, командна робота в освітньому процесі.

MALYK Valentyna –

Ph.D. in Pedagogy, Lecturer of Foreign Languages
Ukrainian and Foreign Language Department
Vinnytsia National Agrarian University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3291-4347>
e-mail: valentyna51malyk@gmail.com

BURLIMOVA Bohdana –

Post Graduate Student Vinnytsia Mykhailo
Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3639-6540>
e-mail: bburlimova@gmail.com

APPLICATION OF PROJECT-BASED METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO STUDENTS OF NON-LANGUAGE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

This article proves that in the educational process, project technology is implemented through a certain period of students' project activity. Design in the context of foreign language learning is understood as creative educational and cognitive communicative activity of a foreign language direction, which is problematic in the form of presenting educational material, practical in the way of its application, intellectually rich in content and independent in the nature of acquiring skills, abilities and knowledge. It is noted that students' project activity is implemented in stages, and each stage is detailed to clearly define the directions, goals, tasks, as well as methods and techniques for implementing each step. Attention is drawn to the fact that in the process of learning English, the project method creates conditions for the application of language knowledge in real life situations, which significantly increases the effectiveness of assimilation and consolidation of the studied material. It is this approach that allows solving an important didactic task - to make the educational process not only cognitive, but also practically oriented. Thanks to the use of projects, English lessons are transformed into a platform for intercultural communication and mutual understanding. It is argued that project technology is primarily aimed at developing students' independence, as well as stimulating their intellectual, cognitive and creative potential. In addition, this approach makes it possible to organize the educational process in accordance with the principles of the competency-based approach. It is concluded that project activities are characterized by a high level of communicative interaction, active participation of students and a creative approach to solving educational tasks. The main advantage of this technology is that during the project, students have the opportunity to show interest in the topic, deepen their knowledge in the chosen field, apply in practice the research skills acquired during their studies at a higher education institution, and also develop the skills of effective teamwork.

Key words: project learning technology, project method in teaching foreign languages, student project activities, communicative competence, competency-based approach, intercultural communication, independent educational and cognitive activities, development of students' creative potential, teamwork in the educational process.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. На сучасному етапі однією з ключових задач для викладачів іноземних мов є інтенсифікація навчального процесу. Це пов'язано як із зростанням міжнародних зв'язків, так і з підвищенням зацікавленості студентів.

Зважаючи на ці фактори, у сучасній методиці викладання іноземних мов особливу увагу приділяють підвищенню якості освіти. Впровадження новітніх педагогічних технологій у навчальний процес є ключовою умовою для інтелектуального, творчого та морального розвитку особистості. Сучасне навчання орієнтується на інтереси та потреби студентів. Одним із головних завдань залишається пошук найбільш ефективних методик викладання.

У більшості методичних посібників наголошується, що одним із дієвих способів навчання поряд із традиційними методами навчання (граматично-перекладацьким, аудіолінг-

вальним, прямим) дедалі частіше застосовують і нові підходи, серед яких – проблемний і проєктний методи. Метод проєктів широко застосовується в багатьох країнах світу, оскільки він сприяє розвитку комунікативної компетенції студентів, формуванню їхньої мовної особистості та підвищенню мотивації. Виконання проєктних завдань і участь у проєктах дають студентам можливість усвідомити практичну цінність вивчення іноземної мови, що, у свою чергу, стимулює їхню зацікавленість у навчанні. Регулярне застосування методу проєктів на парах сприяє ефективному формуванню комунікативної компетентності студентів. Це, у свою чергу, забезпечує глибше засвоєння навчального матеріалу, розвиток умінь практичного використання мови, розширення соціального та комунікативного досвіду, а також стимулює пізнавальну активність і мотивацію до навчання.

Актуальність використання методу проєктів зумовлена сучасною метою освіти – формування вільної, самостійної та всебічно розвиненої особистості. Цей метод сприяє інтеграції знань з різних навчальних дисциплін, формуванню власних висновків, розвитку індивідуального мислення та набуттю практичних умінь. Його активно впроваджують педагоги різних предметів, однак особливо ефективним він є під час викладання іноземних мов. Моделювання життєвих ситуацій, виконання різноманітних завдань і пошукова діяльність стимулюють розвиток креативного мислення у студентів, а також сприяють ненавмисному засвоєнню лексики й граматики. Метод проєктів відкриває можливості для самовираження й демонстрації індивідуальності через використання іноземної мови. Дослідницька діяльність і вирішення поставлених завдань підтримують як самостійну, так і командну роботу, формують наполегливість, сприяють подоланню труднощів і перетворюють вивчення іноземної мови на інструмент особистісної комунікації та самореалізації.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Даній темі присвятили свої наукові дослідження такі науковці як Андрієць А.В. (використання методу проєктів у формуванні писемної англо-мовної компетентності) [1], Волошанська І.В. (специфіка застосування методу проєктів при вивченні іноземної мови) [8], Купрікова С.В. (шляхи реалізації проєктної методики при навчанні іноземної мови) [17], Устименко О.М. (етапи проєктування у навчанні іноземних мов) [23], Щербина С.В. (застосування проєктного методу у викладанні іноземної мови у вищому навчальному закладі) [25] та інші.

Мета статті – визначення поняття «проєктний метод», висвітлення його сутності, основних принципів, етапів застосування, а також аналіз його потенціалу для успішного застосування в навчанні іноземних мов серед студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зміни, що відбуваються у сфері сучасних міжнародних відносин і розвитку засобів комунікації, зокрема активне впровадження новітніх інформаційних технологій, зумовлюють необхідність підвищення рівня комунікативної компетентності студентів, а також вдосконалення їх мовної підготовки. У зв'язку з цим вивчення іноземних мов набуває нового змісту – вона розглядається не лише як засіб спілкування, але й як інструмент осмислення та узагальнення культурного надбання країни, мова якої вивчається.

Відтак, одним із головних завдань сучасного викладача є виховання особистості з належним рівнем культурної обізнаності, яка здатна вільно орієнтуватися в різноманітних комунікативних контекстах і комфортно почуватися в умовах міжкультурної взаємодії. Найбільш ефективним засобом досягнення цієї мети є комунікативний підхід, що визначає практичну спрямованість навчання іноземних мов і акцентує увагу на формуванні міжкультурної комунікативної компетенції. Саме завдяки розвитку цієї компетенції студент перестає бути лише носієм

теоретичних знань, натомість перетворюється на соціально активну особистість, здатну ефективно взаємодіяти в суспільстві та застосовувати знання у реальних життєвих ситуаціях [3;5-7;13].

Сучасна педагогічна наука пропонує широкий спектр інноваційних форм і методів навчання, які мають на меті забезпечити глибоке засвоєння знань, стимулювати інтелектуальний розвиток студентів, формувати навички критичного мислення, а також сприяти набуттю компетентностей, необхідних для подальшої самоосвіти та особистісної самореалізації.

Сучасна методика викладання іноземних мов акцентує увагу на розвитку творчого потенціалу студентів як під час занять, так і в процесі самостійної роботи вдома. Активізація цього процесу значною мірою забезпечується завдяки впровадженню інтерактивних підходів, серед яких важливе місце посідає проєктний метод [3].

Варто зазначити, що корені методу проєктів сягають більше ста років тому. У педагогічній практиці цей підхід почав широко використовуватися завдяки діям американського прогресивного освітнього руху. Основи методу були розроблені видатним педагогом і філософом Джоном Дьюї, який у Чиказькому університеті створив наукову школу, базовану на принципах дослідницької діяльності. Разом із своїми послідовниками – В. Кілпатриком, Е. Коллінгсом та Є. Паркхерстом – він сформував теоретичні засади проєктної роботи. Головною ідеєю цієї наукової школи було те, що навчальна діяльність дитини має бути організована за принципом: «Все із життя, все для життя». Школа, що була спрямована на соціальне навчання, сформувалася під впливом індустріальної культури, яка розвивалася в період стрімкого економічного зростання у США, здебільшого завдяки технологічній революції та впровадженню інноваційних методів обробки інформації [33].

Джон Дьюї наголошував, що основним завданням навчання є розвиток мислення дитини, який відбувається не через пасивне засвоєння теоретичних знань, а через активне розв'язання конкретних практичних завдань. Для цього необхідно обрати проблему, взятую з реального життя, яка є знайомою та важливою для дитини, і для розв'язання якої вона має застосувати як уже отримані знання, так і нові, що ще потрібно здобути.

Учнем і послідовником ідей Джона Дьюї став американський професор Вільям Герд Кілпатрик, який і дав назву способу навчання, запропонованому Дьюї, – методу проєктів. В. Кілпатрик розвинув цю концепцію та поширив її у світі завдяки своїй відомій статті «Метод проєкту», опублікованій у 1918 році.

Попри критику на адресу Джона Дьюї та те, що концепція Кілпатрика не була повністю реалізована на практиці, його стаття й досі вважається класичним джерелом проєктного підходу у педагогіці [32, с. 3].

У «Методі проєкту» Кілпатрик зазначав, що слово «проєкт» можливо є останнім терміном, який ми вводимо в освітню термінологію. Його

типологія проєктів охоплювала найрізноманітніші галузі – від математики, механіки, інженерії та музики до вивчення іноземних мов. На відміну від своїх попередників, Кілпатрик не пов'язував проєкт із конкретною предметною областю. Він виділяв чотири основні етапи проєкту: задум, планування, виконання та оцінка.

Метод проєктів як дидактична система набув поширення не лише в США, а й у багатьох інших країнах, зокрема в Україні [4]. Представники цього підходу вважали метод проєктів ключовим інструментом для трансформації «школи навчання» в «школу життя», де знання застосовуються на практиці під час навчальної діяльності.

У радянський період проєктна діяльність отримала широке застосування в навчально-виховному процесі. Однак через нестабільність і відсутність чіткої методології цей метод був заборонений постановою ЦК ВКП(б) 1931 року [18].

У світі інтерес до проєктної діяльності зменшився в період з 1930-х до 1960-х років, і відповідна література з цієї теми була досить обмеженою. Проте у 1960–1990-х роках інтерес до методу проєктів знову відродився.

У 1980-х та 1990-х роках освітні дослідники дедалі частіше звертали увагу на те, що люди, які відчувають нудьгу, навчаються значно гірше. Аналіз освітнього досвіду показав, що майже всі відчувають нудьгу під час навчання, навіть ті, хто успішно складає стандартизовані тести. Приблизно з 1990 року стало зрозуміло, що корінь проблеми полягає не в самих студентах, а в структурі освіти.

На початку 1990-х років метод проєктної діяльності знову почав активно застосовуватися в українській освіті. Однією з головних причин такого відродження стало впровадження інформаційних технологій у навчальний процес. Особливо цей метод став популярним на заняттях іноземних мов, що було пов'язано з активною діяльністю англomовних країн, Корпусу Миру, волонтерськими ініціативами [22, с. 6].

З часом проєктна діяльність зазнала певних змін. Було розроблено низку педагогічних підходів, які допомогли перевести її з категорії педагогічного «мистецтва» у сферу ефективних та практичних методик.

Основою методу проєктів є система розвитку пізнавальних навичок студента, його здатність практично застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, розвиток критичного мислення та розкриття творчого потенціалу, адже мета навчання іноземної мови полягає у розвитку комунікативної діяльності студентів, тобто у набутті практичного володіння мовою. Завдання викладача – активізувати діяльність кожного студента та створювати умови для їхньої творчої активності у процесі навчання [8;9;10;14]. Використання нових інформаційних технологій не лише оживляє навчальний процес, а й відкриває широкі можливості для розширення освітніх меж [1]. Воно має значний мотиваційний потенціал і сприяє індивідуалізації навчання.

Метод проєктів є базовою освітньою технологією, що підтримує компетентісно-

орієнтований підхід в освіті. Проєктна діяльність студентів виступає особливою формою навчально-пізнавальної активності, яка забезпечує єдність і послідовність різних аспектів навчального процесу, що дає змогу розглядати її як важливий засіб особистісного розвитку.

Метод проєктів – це дидактична категорія, яка охоплює систему прийомів і способів оволодіння практичними або теоретичними знаннями, а також різними видами діяльності. Говорячи про метод проєктів, ми маємо на увазі спосіб досягнення дидактичної мети через ґрунтовну розробку певної проблеми (технологію), яка завершується конкретним, практичним результатом, оформленим у певній формі [25]. Крім того, проєктна методика включає комплекс навчальних підходів, що дозволяють індивідуалізувати навчальний процес і надають студентам можливість проявляти самостійність у плануванні, організації та контролі власної діяльності. Відтак, проєктна методика навчання іноземної мови – це сукупність методів, що допомагають студентам ефективно опанувати мовний матеріал шляхом виконання індивідуальних завдань.

У процесі виконання проєктної роботи активно застосовуються такі лінгво-методичні принципи комунікативного підходу: практична спрямованість, що забезпечує використання мови у реальних або максимально наближених до реальних ситуаціях; застосування максимальної кількості каналів сприйняття інформації (візуальних, аудіальних, кінестетичних), що сприяє кращому засвоєнню матеріалу; мотивація студентів через вибір тем, які є цікавими і значущими для учасників, а також через активне залучення їх у процес навчання.

Застосування проєктного методу передбачає використання широкого спектра проблемних, дослідницьких та пошукових підходів, які з одного боку орієнтовані на досягнення реального практичного результату, а з іншого – на комплексну розробку проблеми з урахуванням різних факторів і умов її розв'язання та впровадження результатів [27].

Таким чином, теми і завдання для проєктної роботи можуть бути взяті з реального життя. Усі форми і явища життя, їх взаємовідносини можуть стати предметом проєктної діяльності. У процесі роботи над проєктом його ідея перетворюється на робочий інструмент, який визначає підтему, завдання, напрямки пошуку інформації та сприяє формуванню гіпотез щодо очікуваних результатів проєктної роботи.

Британські методисти з викладання іноземних мов Т. Блур і М. Дж. Сент-Джон виділяють три основні типи проєктної роботи. Перший – груповий проєкт, у межах якого вся група працює над спільною темою, а кожен учасник досліджує окремий її аспект. Другий тип – міні-дослідження, що передбачає індивідуальне виконання соціологічного опитування із застосуванням анкет і проведенням інтерв'ю. Третій різновид – проєкт на основі літературного джерела, який полягає у виборі певної теми для читання й подальшій самостійній роботі над нею [8].

На нашу думку, зазначені типи проєктів найбільшою мірою сприяють розвитку творчих здібностей особистості, її прагнення до само-реалізації та самовдосконалення, а також формуванню власної позиції й ініціативи. Ефективність застосування такого підходу у вивченні іноземної мови значною мірою залежить від того, наскільки комунікативні ситуації, в яких відбувається представлення проєктів, наближені до реального мовного середовища [15; 16; 18]. Важливим чинником успішної реалізації проєктної діяльності є самостійність студентів під час виконання завдань. Водночас необхідною умовою є наявність у них достатнього рівня володіння лексико-граматичними навичками, що дозволяють досягати поставлених цілей. Завдання мають бути логічно структурованими, відповідати тематиці та меті проєкту. Метод проєктів ефективно застосовується як у межах аудиторної роботи, так і під час позаурочних заходів. При цьому успішність позакласної проєктної діяльності значною мірою залежить від рівня мотивації студентів, їх зацікавленості та підтримки з боку викладача.

Таким чином, метод проєктів можна розглядати як цілісну систему навчання, що виступає гнучкою формою організації освітнього процесу та орієнтується на стимулювання творчого потенціалу особистості через створення студентом нового продукту під керівництвом викладача [17, с. 225]. Завдання проєктного характеру сприяють індивідуалізації навчання іноземної мови, формують навички ефективного міжособистісного спілкування й командної взаємодії. Вони також створюють умови для розвитку самостійності студентів у процесі навчання, вміння висловлювати власні думки й емоції, брати відповідальність за результати своєї роботи та навчальні досягнення. Студенти мають змогу самостійно добирати джерела інформації та літературу, а також обирати формат презентації опрацьованого матеріалу.

У науковій літературі виокремлюють кілька типів проєктних досліджень. Серед них – теоретичні розвідки, навчальні відеоекскурсії, структуровані й вільні діалоги (відомі як Арістотелівські та Сократівські бесіди), евристичні обговорення, а також презентація результатів наукових досліджень у різних формах: виступах, доповідях, написанні статей, рефератів, участі в конференціях, круглих столах тощо.

Доцільним для впровадження на заняттях з іноземної мови вважаємо використання типів проєктів, запропонованих О. Цимбалом. Серед них виокремлюють: інформаційні проєкти, які передбачають пошук, аналіз і застосування матеріалів у межах обраної теми; дослідницькі проєкти, де чітко формулюються завдання, визначається проблема, мета дослідження та методи її вирішення; рольові або ігрові проєкти, що моделюють комунікативні ситуації, в яких студенти виконують певні ролі; творчі проєкти, результатом яких є створення письмових і художніх робіт (есе, віршів, казок, оповідань, малюнків із текстовим супроводом); а також практичні проєкти, спрямовані на

створення конкретного продукту – газети, веб-сторінки чи інформаційного стенду [24, с. 21–23].

Основними цілями застосування методу проєктів на заняттях іноземної мови є демонстрація здатності студентів практично застосовувати свій дослідницький досвід, підтримувати інтерес до обраної теми, поглиблювати знання з неї, показувати рівень володіння англійською мовою, а також сприяти підвищенню освітнього рівня та особистісного розвитку [20, с. 15].

Під час підготовки до заняття з іноземної мови, побудованого на основі проєктної методики, викладач має дотримуватися певної послідовності дій. З. Ступчик виділяє такі ключові етапи:

- підготовчий етап, що включає вивчення індивідуальних здібностей і інтересів кожного студента, а також вибір теми та формулювання проблеми проєкту;

- організація учасників, яка полягає у формуванні студентських груп;

- безпосереднє виконання проєкту, що передбачає пошук додаткової інформації, її обговорення і фіксацію;

- презентація результатів проєкту, що включає захист роботи та виступ перед одногрупниками;

- підсумковий етап, пов'язаний з аналізом і оцінкою виконаної проєктної діяльності [21, с. 44].

Питання проєктного навчання активно досліджується в працях С. Щербини [25]. Автор, проаналізувавши роботи відомих британських науковців, зокрема Д. Фред-Бута [27] і С. Хейнса [28], підкреслює, що проєктна діяльність розглядає кінцевий результат як невід'ємну частину самого навчального процесу, звертаючи увагу на його практичну цінність. Проєкт не лише впливає на сприйняття студентами навколишнього світу та їхню самооцінку, а й відкриває нові напрямки для подальшого вивчення і дискусій [28, с. 46].

С. Щербина виокремлює три основні етапи проєктного навчання [25]. На першому етапі формується головне питання проєкту та обговорюються можливі шляхи його розв'язання. Викладач разом зі студентами визначають зміст і межі проєкту, а також передбачають потенційні мовні складнощі, які можуть виникнути під час його реалізації. Обговорюються теми інтерв'ю та джерела інформації, до яких належать друковані матеріали, телепередачі і радіо. Автор наголошує на важливості отримання даних як у усній, так і в письмовій формах. Незалежно від походження інформації – чи то енциклопедії, журнали, усні чи письмові звіти – вона має бути безпосередньо пов'язана з темою дослідження. Оскільки студенти вже знайомі з проблематикою, вони самостійно здійснюють обробку текстових елементів, після чого обговорюють отримані результати у групі [7; 22; 27].

Другий етап, який описує С. Щербина, полягає в зборі матеріалів за темою та аналізі отриманих результатів. На цьому етапі студенти проводять інтерв'ю, роблять записи, збирають друковані й наочні джерела інформації. Учасники проєкту поєднують і застосовують навички читання, письма, говоріння та аудіювання в

реальних комунікативних ситуаціях. Крім того, на цьому етапі формується ряд додаткових умінь, таких як розпізнавання мовних елементів (лексики, синтаксису), висунення припущень щодо змісту повідомлення (прогнозування) та їх подальша перевірка.

Вважаємо, що для визначення кількості та послідовності етапів проектування важливими є мета та зміст діяльності учасників на кожному з них. Спершу студенти планують свою роботу та готуються до реалізації проекту, потім безпосередньо виконують завдання, далі презентують отримані результати, а наприкінці підводять підсумки, аналізуючи і оцінюючи створені проекти. Таким чином, варто звернути увагу на дослідження Устименко О. М., де вказується, що процес проектування включає чотири послідовні етапи: 1) підготовчий; 2) виконавчий; 3) презентаційний; 4) підсумковий (див. також [2, с. 76; 12, с. 95]).

На підготовчому етапі, основною метою якого є планування навчально-пізнавальної діяльності студентів у межах майбутнього проекту, спершу озвучують проблему дослідження і стимулюють самостійну активність учасників. Формуються малі групи (команди), застосовуються різні інтерактивні методики для згуртування і мотивації учасників – це перший крок [23].

Наступним кроком є визначення теми та формату кінцевого продукту проекту. Після цього планується хід роботи: обговорюється структура проекту, визначаються етапи виконання завдань, джерела необхідної інформації, а також розподіляються функції між учасниками. Крім того, викладач разом зі студентами прогнозує, які знання, уміння та навички знадобляться для успішного виконання проекту – це третій крок.

Виконавчий етап на заняттях з іноземної мови має свої особливості, адже саме тут розпочинається мовна та комунікативна підготовка студентів до виконання завдань проекту, а також їхня робота з пошуку (четвертий крок), аналізу і систематизації зібраної інформації (п'ятий крок).

Мета презентаційного етапу – підготувати та організувати показ результатів проектної діяльності. Студенти готують презентації, проводять репетиції (шостий крок) і безпосередньо представляють кінцевий продукт у визначеному форматі (сьомий крок).

На заключному етапі здійснюється оцінювання процесу та результатів проектної роботи як з боку викладача, так і з боку самих студентів через самооцінку та взаємооцінку.

С. Щербина виділяє кілька типів діяльності під час проектної роботи:

- групові завдання, орієнтовані на збір інформації. Студенти можуть працювати індивідуально, в парах або командами як у межах аудиторії, так і поза нею. До завдань належать проведення досліджень, інтерв'ю та пошук даних за обраною темою;

- підготовка письмових матеріалів, таких як анкети, карти, необхідні для збору інформації;

- презентація зібраної інформації, що включає читання записів, пояснення наочного матеріалу та участь у дискусіях;

- оформлення підсумків проектної роботи з активним залученням дискусій і уточненням отриманих результатів.

Під час розробки проекту автор радить дотримуватися принципу адекватності основних типів завдань, а також враховувати позитивний вплив різних видів мовленнєвої діяльності один на одного у процесі вивчення іноземної мови. На третьому етапі, за С. Щербиною, відбувається представлення отриманих результатів. Це може бути у форматі дискусії або обговорення. Викладач дає оцінку виконаному проекту, а студенти аналізують свою роботу і самостійно оцінюють досягнуті результати. Головною складовою цього етапу є підсумкова презентація, яка може бути усною, у вигляді відеозапису або іншого способу демонстрації результатів [25, с. 520–521].

Розглянемо порядок реалізації іншомовної проектної діяльності на заняттях іноземної мови. Ще наприкінці XIX – на початку XX століття сформувалися два основні підходи до навчання з використанням проектної технології: лінійний (за професором К. М. Вудвордом) та інтегративний (за професором Ч. Р. Річардсом), які й досі застосовуються викладачами іноземних мов.

Зокрема, К. М. Вудворд запропонував синтетичну модель проектного навчання, яка була реалізована у створеній ним «школі ручної праці»: учні спочатку здобували необхідні знання, а вже наприкінці циклу уроків виконували проектні завдання. Натомість аналітична модель Ч. Р. Річардса передбачає інтеграцію проектного навчання безпосередньо в процес виконання проекту, без попереднього окремого навчання.

Сучасна практика на заняттях з іноземної мови за лінійною моделлю передбачає, що студенти на першому етапі отримують базові знання, навички та уміння з теми проекту, потім відпрацьовують іноземномовні вправи, і тільки після цього переходять до роботи над проектним продуктом. Таким чином, послідовність дій учасників виглядає так: 1) ознайомлення з мовним, комунікативним та лінгвокраїнознавчим матеріалом; 2) виконання вправ для формування необхідних навичок; 3) безпосереднє виконання проектного завдання, яке є формою іншомовної мовленнєвої практики [29; 30].

За інтегративною моделлю: 1) студенти разом обирають проблематику для роботи; 2) планують подальші кроки проектної діяльності, визначаючи, які знання, вміння та навички потрібні для розв'язання завдання; 3) необхідні знання та уміння вони отримують у коротких навчальних сесіях (language intervention steps), які чергуються з безпосередніми етапами виконання проекту; 4) далі студенти презентують результати своєї роботи; 5) на завершення проводять аналіз процесу навчання [23].

Обидві моделі успішно використовуються в сучасній освітній практиці.

Нам видається більш доцільною інтегративна модель, згідно з якою учасники проекту вже на

початковому етапі вивчення теми планують майбутню роботу, а далі послідовно реалізують її на кожному етапі іншомовного навчального процесу. Необхідні іноземні вміння, навички та знання формуються й удосконалюються безпосередньо в процесі проєктної діяльності. Такий підхід до проєктного навчання іноземних мов є гнучким і легко адаптується до змін в освітньому середовищі колективу.

Крім того, щоб ефективно розв'язати проблему, студентам необхідні не лише знання іноземної мови, а й володіння широким спектром предметних знань, достатніх для розуміння та аналізу проблеми. Окрім цього, вони повинні мати певні інтелектуальні, творчі та комунікативні навички. До інтелектуальних навичок належать уміння працювати з інформацією та англомовними текстами: виділяти головну ідею, шукати потрібну інформацію, аналізувати отримані дані, робити узагальнення і формулювати висновки. У проєктній методиці, окрім вербальних засобів вираження, студенти активно використовують різноманітні інструменти: картинки, колажі, плани, карти, схеми, анкети, таблиці, графіки та діаграми. У фонограмах курсу застосовуються звуконаслідувальні засоби й шумові ефекти, що збагачують навчальний матеріал.

Переваги методу проєктів включають: відсутність готових однозначних відповідей, що імітує реальні життєві ситуації; розвиток умінь до самоосвіти та самоконтролю; формування навичок ефективної командної роботи; підвищення інформаційної грамотності через набуття навичок пошуку, збору та презентації даних; створення сприятливих умов для навчання, де кожен студент має змогу проявити свої здібності; зростання мотивації до навчання; стимулювання самостійності, ініціативності, творчого мислення та здатності до самооцінки; можливість інтегрувати знання з різних навчальних дисциплін [3].

Основні вимоги до використання проєктного методу: наявність вагомий за дослідницьким або творчим планом проблеми, що потребує інтегрованих знань і дослідницького пошуку для її вирішення; практична, теоретична або пізнавальна значущість очікуваних результатів; самостійна діяльність студентів – індивідуальна, парна або групова; структурування змістовної частини проєкту із вказівкою поетапних результатів.

Таким чином, розвиток комунікативних навичок ефективно підтримується різноманітністю засобів передачі інформації. У цій системі навчання широко застосовується мимовільне запам'ятовування лексичних одиниць і граматичних структур під час розв'язання проблемних завдань, що водночас стимулює розвиток творчого мислення та уяви.

Створюються сприятливі умови для вільного висловлення власних думок і глибшого осмислення отриманої інформації. Підготовка, оформлення та представлення проєкту вимагає значно більше часу, ніж виконання традиційних навчальних завдань. Метод проєктної роботи дозволяє досягти кількох цілей одночасно: збагачення словникового запасу, закріплення лексико-

граматичних знань, а також створення емоційно позитивної атмосфери під час навчання.

Використання різноманітних засобів для передачі змісту сприяє розкриттю творчого потенціалу студентів. Це ефективне, водночас просте з методичної точки зору рішення, яке слугує основою для побудови проєктних завдань – від початкового рівня з мінімальним мовним наповненням до високого, де мовна складова відіграє ключову роль. Проєктна діяльність відкриває широкі можливості для реалізації справжнього комунікативного підходу у вивченні іноземної мови навіть за умови обмеженого мовного ресурсу.

Використання проєктного методу у викладанні іноземних мов вимагає врахування особливостей цієї дисципліни, що суттєво впливає на організацію навчального процесу. Такий підхід зазвичай передбачає роботу в групах, з акцентом на розвиток комунікативних навичок, ретельний добір мовного матеріалу, а також особливу увагу до представлення результатів проєктів. Студенти охоче беруть участь у такій діяльності, і з часом багато з них із задоволенням демонструють свої напрацювання викладачеві та одногрупникам. Це сприяє формуванню відповідального ставлення до навчання, підвищенню рівня самоконтролю, а також дає можливість оцінити власні сильні та слабкі сторони.

С. Щербина виділяє такі критерії оцінювання проєктних завдань: вибір студентами теми, практична спрямованість і значущість виконаної роботи; обґрунтованість запропонованих рішень, підходів і висновків; дотримання запланованих етапів проєктування, рівень самостійності та повнота виконання; ступінь творчого підходу, оригінальність матеріального оформлення та презентації проєкту; якість оформлення матеріалів; рівень доповіді – її повнота, аргументованість і переконливість; глибина знань за темою та ерудиція; а також повнота і обґрунтованість відповідей на запитання. Водночас дослідник С. Хейнс зазначає, що цілком об'єктивно оцінити проєктну роботу складно [25]. Часто оцінювання має враховувати зусилля, які студент доклав для виконання завдання.

Таким чином, проєктний метод є засобом досягнення освітньої мети шляхом ґрунтовного опрацювання певної проблематики, результатом чого має стати конкретний, практично значущий продукт, оформлений у відповідній формі. Цей метод завжди базується на самостійній активності студентів – індивідуальній, у парах або груповій – що здійснюється у межах визначеного періоду.

Безперечно, впровадження проєктної методики у процес навчання іноземної мови позитивно впливає на ефективність її засвоєння. Такий формат роботи не лише стимулює мотивацію, але й сприяє досягненню кращих результатів. Проєктний підхід забезпечує можливість диференційованого та індивідуалізованого навчання, дозволяючи кожному студенту працювати у власному темпі над завданням, яке відповідає його рівню підготовки та можливостям. Це, у свою чергу, створює умови для всебічного розвитку особистості та

розкриття внутрішнього потенціалу кожного учасника навчального процесу.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, проєктні завдання надають можливість студентам виявити свою індивідуальність через активне використання іноземної мови, адже проєктна методика сприяє ефективному формуванню всіх складових іншомовної комунікативної компетенції. Вона дає змогу студентам перейти від пасивного засвоєння готових знань до їх усвідомленого і активного набуття.

Залучення до пошукової діяльності та виконання проєктних завдань сприяє розвитку волевих якостей, формує готовність долати труднощі, перетворюючи іноземну мову на ефективний інструмент самовираження та комунікації.

У нашому дослідженні представлені різні класифікації методу проєктів. Зокрема, проєктні завдання можна поділити на групові проєкти (реалізуються всією групою, при цьому кожен студент вивчає окремий аспект теми), міні-дослідження (проводяться індивідуальні соціологічні опитування з використанням анкет і інтерв'ю), а також проєкти, що ґрунтуються на роботі з літературою.

Існує також інша класифікація проєктних завдань: інформаційні (студенти досліджують, аналізують і застосовують інформацію в роботі), дослідницькі (визначають завдання, проблему, мету дослідження та методи її розв'язання), ігрові (учасники виконують ролі в конкретних комунікативних ситуаціях), творчі (створення есе, віршів, казок, оповідань, малюнків з описом), практичні (створення газет, веб-сторінок, оформлення стендів).

Окрім цього, виокремлено теоретичні та відео-екскурсійні проєктні дослідження, вільні та керовані діалоги, евристичні бесіди, захисти науково-дослідних робіт, а також різноманітні наукові звіти у формі виступів, доповідей, статей, рефератів, конференцій і круглих столів.

Важливо враховувати певні вимоги під час роботи за проєктною методикою. Насамперед, проєкт має містити проблему, що є актуальною з наукової та дослідницької точки зору, а також потребує інтегрованих знань для її розв'язання.

Серед основних етапів планування та впровадження навчальних проєктів варто виокремити такі:

- подання та обговорення ситуацій, що допомагають виявити ключові проблеми тематики;
- висування гіпотез щодо вирішення виявлених проблем;
- аналіз і обговорення гіпотез у малих групах;
- індивідуальна та групова робота з підтвердження або спростування гіпотез;
- фінальний етап – захист проєктів і формулювання нових проблем для подальшого дослідження.

Не менш важливими є й результати проєктної роботи, які виконують теоретичну, практичну, моральну та пізнавальну функції. При оцінюванні враховуються такі критерії, як рівень самостійності студентів під час виконання завдань, а також наявність чіткого плану дій і структури проєкту.

Розробка проєкту передбачає міждисциплінарний підхід, адже для успішного виконання необхідно залучати знання з різних предметних галузей і користуватися підтримкою відповідних експертів.

Застосування методу проєктів у навчанні іноземних мов дає вагомий результат. На заняттях створюється творча атмосфера, в якій кожен студент активно залучений до пізнавального процесу. Це дає змогу зосередити увагу учасників проєкту на суті проблеми, змістовному аспекті, а не лише на лінгвістичних деталях. Метод мотивує студентів до самостійного пошуку шляхів розв'язання проблеми із використанням різноманітних інформаційних ресурсів, а отримані результати презентуються іноземною мовою.

Таким чином, для успішного застосування методу проєктів потрібна ґрунтовна підготовча робота, яка має бути інтегрована у цілісну систему навчання у закладі вищої освіти, а не обмежуватися лише уроками англійської мови.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Андрієць А.В. Використання методу проєктів у формуванні писемної англійської компетентності студентів-філологів: кваліфікаційна робота магістра. Запоріжжя, 2022. 63 с.
2. Арванітопуло Е. Г. Проєктна методика навчання англійської мови на старшому ступені ліцею: дис. канд. пед. наук : 13.00.02. К., 2006. 289 с.
3. Боднар В.М. Метод проєктів як засіб формування комунікативної компетентності при вивченні англійської мови: посібник. Бірка: Бібрський ОЗЗСО І-ІІІ ст. імені Уляни Кравченко, 2019. 32 с.
4. Бондаренко Д.Р. Проєктна робота як метод реалізації цілей уроку іноземної мови: бакалаврська робота. Суми, 2020. 27 с.
5. Бурлімова Б. Ефективність підготовки майбутніх бакалаврів готельно-ресторанної справи в умовах зво. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2024. Т. 4. № 138. С. 417–424.
6. Бурлімова Б. Професійна підготовка в контексті фахової мобільності майбутніх майстрів готельно-ресторанної справи. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 11(39).
7. Бурлімова Б. М., Яслинська К. М. Інноваційні технології вивчення іноземної мови у ВНЗ. *Bulletin of alfred nobel university. series "pedagogy and psychology"*. 2018. № 15. С. 223–227.
8. Волошанська І.В. Зміст та специфіка застосування методу проєктів при вивченні іноземної мови. *Молодий вчений*. 2018. № 3.1 (55.1). С. 19 – 22.
9. Волошина О.В. Застосування педагогічних технологій у процесі формування лінгвосоціокультурної компетентності при підготовці фахівців в аграрних закладах вищої освіти. *Наука і техніка сьогодні*. 2025. № 2 (43). С. 526-549.
10. Волошина О. Застосування самостійної роботи у процесі формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів при вивченні іноземної мови в аграрних закладах вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2024. № 1 (221). С. 78-91.
11. Волошина О. Формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів у процесі вивчення іноземної мови в аграрному закладі вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2023. № 6-7 (214-215). С. 138-151.
12. Дубко І. В. Метод проєктів у навчанні учнів основної школи письма німецькою мовою після англійської: дис. канд. пед. наук : 13.00.02. К., 2012. 284 с.
13. Іванченко Є., Бурлімова Б. Інформаційні технології та інноваційні методики навчання майбутніх бакалаврів з готельно-ресторанної справи у професійній підготовці. *Modern information technologies and innovation*

methodologies of education in professional training methodology theory experience problems. 2023. С. 96–103.

14. Кондратюк А.Л., Малик В.М. Застосування інноваційних освітніх технологій при викладанні іноземної мови для здобувачів вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2024. № 5 (225). С. 54 – 60.

15. Кравець Р.А. Вплив інтернаціоналізації на методологічні підходи до викладання іноземної мови. *Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*. 2025. № 3 (33). С. 362–381.

16. Кравець Р.А. Ключові компетенції викладача іноземної мови в умовах євроінтеграційних процесів. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. 2023. № 1 (138). С. 142–149.

17. Купрікова С.В. Шляхи реалізації проектної методики при навчанні іноземної мови. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013. № 4. С. 223-230.

18. Малик В.М. Сучасні технології навчання іноземних мов на немовних спеціальностях. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки*. 2024. Випуск 2 (55). С. 90 – 100.

19. Проектна технологія URL: <http://zakinppp.org.ua/onlajndovidnik-klasnoho-kerivnika/vihovni-tehnologii-taformi-roboti/1256-proektna-tehnologija> (дата звернення: 08.05. 2025).

20. Скоцька Ю. Активізація пізнавальної діяльності учнів засобами проектного навчання. *Іноземні мови у сучасній школі*. 2012. № 6. С. 14-17.

21. Ступчик З. Р. Метод проектів як засіб активізації творчої діяльності учнів на уроках англійської мови. *Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти»*, 11 квітня 2014 року. Луцький національний технічний університет. Луцьк: РВВ Луцького НТУ. 2014. С. 43-46.

22. Турчина Т. В. Проектне навчання на уроках іноземної мови. *Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (11-12 березня 2010 р.)*. Полтава, 2010. С. 91.

23. Устименко О.М. Етапи проектування у навчанні іноземних мов. *World science*. 2016. № 2(6). Т. 5. С. 53 – 56.

24. Цимбал О.М., Тягло О.В., Цимбал П.В. Проектна технологія, критичне мислення і громадянська освіта в процесі вивчення англійської мови. Х.: Вид. група «Основа», 2008. 109 с.

25. Щербина С.В. Застосування проектного методу у викладанні іноземної мови у вищому навчальному закладі. *Наукові записки: збірник наукових праць. Серія: Філологічні науки; мовознавство*, 2014. Вип. 128. С. 519-522.

26. Яцишин О.М., Малик В.М. Застосування сучасних методик у процесі викладання іноземної мови для здобувачів вищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2025. Вип. 2 (58). С. 57–68.

27. Fried-Booth D.L. Project Work. *Oxford University Press*. 1990. P. 13.

28. Haines S. Projects for the ELT Classroom. *Nelson*. 1989. P. 23–90.

29. Kravets R. Comprehension of methodological approaches to foreign language teaching in conditions of internationalization of higher education institutions. *Молодь і ринок*. 2025. № 4 (236). С. 42–50.

30. Malyk V. Internationalization of higher education institutions as one of the pedagogical conditions for the development of foreign language communicative culture of students. *Educational Challenges*. 2025. Vol. 30. Issue 2. P. 176–190.

31. Malyk V. Psycholinguistic factors of foreign language acquisition. *Scientia et Societas*. 2024. T.3. № 2. С. 82–92.

32. Michael Knoll Project method URL: https://www.academia.edu/26740694/Project_Method_2014_ (дата звернення: 08.05. 2025).

33. Project-Based Learning: A Critical Pedagogy for the Twenty-First Century URL: https://www.researchgate.net/publication/275685844_Project_Based_Learning_A_Critical_Pedagogy_for_the_Twenty-First_Century (дата звернення: 08.05. 2025).

REFERENCES

1. Andriets, A. V. (2022). Vykorystannia metodu proektiv u formuvanni pysemnoi anhlomovnoi kompetentnosti studentiv-filolohiv [Using the project method in the formation of written English language competence of philology students]: kvalifikatsiina robota mahistra, Zaporizhzhia. 63 s. [in Ukrainian]

2. Arvanitopulo, E. H. (2006). Proektna metodyka navchannia anhliskoi movy na starshomu stupeni litseiu [Project-based methodology for teaching English at the senior level of the lyceum]: dys....kand. ped. nauk:13.00.02. K. 289 s. [in Ukrainian]

3. Bodnar, V. M. (2019). Metod proektiv yak zasib formuvannia komunikativnoi kompetentnosti pry vyvchenni anhliskoi movy [The project method as a means of forming communicative competence in learning English]: posibnyk. Bibrka: Bibrskiy OZZSO I-III st. imeni Uliany Kravchenko. 32 s. [in Ukrainian]

4. Bondarenko, D. R. (2020). Proektna robota yak metod realizatsii tsilei uroku inozemnoi movy [Project work as a method of implementing the goals of a foreign language lesson]: bakalavrskia robota, Sumy. 27 p. [in Ukrainian]

5. Burlimova, B. (2024). Efektyvnist pidhotovky maibutnikh bakalavriv hotelno-restoranoi spravy v umovakh zvo [The effectiveness of training future bachelors of hotel and restaurant business in conditions of]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii*. Issue 4. № 138. S. 417–424. [in Ukrainian]

6. Burlimova, B. (2024). Profesiina pidhotovka v konteksti fakhovoi mobilnosti maibutnikh maistriv hotelno-restoranoi spravy [Professional training in the context of professional mobility of future masters of the hotel and restaurant business]. *Nauka i tekhnika sohodni*. № 11(39). [in Ukrainian]

7. Burlimova, B. M. & Yaslynska, K. M. (2018). Innovatsiini tekhnologii vyvchennia inozemnoi movy u VNZ [Innovative technologies for learning a foreign language in universities]. *Bulletin of alfred nobel university. series "pedagogy and psychology"*. № 15. S. 223–227. [in Ukrainian]

8. Voloshanska, I.V. (2018). Zmist ta spetsyfika zastosuvannia metodu proektiv pry vyvchenni inozemnoi movy [Content and specifics of the application of the project method in learning a foreign language]. *Molodyi vchenyi*. 3.1 (55.1). S. 19–22. [in Ukrainian]

9. Voloshyna, O.V. (2025). Zastosuvannia pedahohichnykh tekhnologii u protsesi formuvannia linhvosiokulturnoi kompetentnosti pry pidhotovtsi fakhivtsiv v ahrarnykh zakladyakh vyshchoi osvity. *Nauka i tekhnika sohodni Science and technology today*. 2 (43). S. 526-549. [in Ukrainian]

10. Voloshyna, O. (2024). Zastosuvannia samostiinoi roboty u protsesi formuvannia informatsiino-komunikativnoi kompetentnosti studentiv pry vyvchenni inozemnoi movy v ahrarnykh zakladyakh vyshchoi osvity. *Molod i rynek - Youth and the market*. 1 (221). S. 78-91. [in Ukrainian]

11. Voloshyna, O. (2023). Formuvannia informatsiino-komunikativnoi kompetentnosti studentiv u protsesi vyvchennia inozemnoi movy v ahrarnomu zaklady vyshchoi osvity. *Molod i rynek - Youth and the market*. 6-7 (214-215). S. 138-151. [in Ukrainian]

12. Dubko, I. V. (2012). Metod proektiv u navchanni uchniv osnovnoi shkoly pisma nimetskoii movoiu pisla

anhliskoi [Project method in teaching elementary school students writing in German after English]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02. K. 284 s. [in Ukrainian]

13. Ivanchenko, Ye., & Burlimova, B. (2023). Informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia maibutnikh bakalavriv z hotelno-restorannoi spravy u profesiinii pidhotovtsi [Information technologies and innovative teaching methods for future bachelors in the hotel and restaurant business in professional training]. Modern information technologies and innovation methodologies of education in professional training methodology theory experience problems. S. 96–103. [in Ukrainian]

14. Kondratiuk, A.L., & Malyk, V.M. 2024. Zastosuvannia innovatsiinykh osvithnikh tekhnologii pry vykladanni inozemnoi movy dlia zdobuvachiv vyshchoi osvity [Application of innovative educational technologies in teaching a foreign language to higher education students]. Molod i rynek. 5 (225). S. 54–60. [in Ukrainian]

15. Kravets, R.A. (2025). Vplyv internatsionalizatsii na metodolohichni pidkhody do vykladannia inozemnoi movy [The impact of internationalization on methodological approaches to teaching a foreign language]. Visnyk nauky ta osvity (Serii «Filolohiia», Serii «Pedahohika», Serii «Sotsiolohiia», Serii «Kultura i mystetstvo», Serii «Istoriia ta arkhelohiia»). 3 (33). S. 362–381. [in Ukrainian]

16. Kravets, R. (2023). Kliuchovi kompetentsii vykladacha inozemnoi movy v umovakh yevrointehratsiinykh protsesiv. Visnyk Kremenchutskoho natsionalnoho universytetu imeni Mykhaila Ostrohradskoho - Bulletin of Kremenchuk Mykhailo Ostrohradsky National University. 1 (138). S. 142–149. [in Ukrainian]

17. Kuprikova, S.V. (2013). Shliakhy realizatsii proektnoi metodyky pry navchanni inozemnoi movy [Ways to implement project methodology in teaching a foreign language]. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. 4. S. 223–230. [in Ukrainian]

18. Malyk, V.M. (2024). Suchasni tekhnologii navchannia inozemnykh mov na nemovnykh spetsialnostiakh. Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka. Serii: Pedahohichni nauky - Bulletin of the Oleksandr Dovzhenko Glukhiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences. 2 (55). S. 90–100. [in Ukrainian]

19. Proektna tekhnolohiia [Project technology]. URL: <http://zakinppo.org.ua/onlajndovidnik-klasno-kerivnika/vihovni-tehnologii-ta-formi-roboti/1256-proektna-tehnologija> (accessed May 08, 2025). [in Ukrainian]

20. Skotska, Yu. (2012). Aktyvizatsiia piznavalnoi diialnosti uchniv zasobamy proektnoho navchannia [Activation of students' cognitive activity through project-based learning]. Inozemni movy u suchasni shkoli. 6. S. 14–17. [in Ukrainian]

21. Stupchuk, Z.R. (2014). Metod proektiv yak zasib aktyvizatsii tvorchoi diialnosti uchniv na urokakh anhliskoi movy [The project method as a means of activating students' creative activity in English lessons]. Zbirnyk materialiv Vseukrainskoi naukovo-metodychnoi Internet-konferentsii «Aktualni problemy inshomovnoi komunikatsii: linhvistychni, metodychni ta sotsialno-psykholohichni aspekty». 11 kvitnia 2014 roku. Luts'kiy natsionalnyi tekhnichnyi universytet. Luts'k: RVV Luts'koho NTU. S. 43–46. [in Ukrainian]

22. Turchyna, T. V. (2010). Proektna navchannia na urokakh inozemnoi movy [Project-based learning in foreign language lessons]. Zbirnyk materialiv mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (11–12 bereznia 2010r.). Poltava, S. 91. [in Ukrainian]

23. Ustyenko, O.M. (2016). Etapy proektuvannia u navchanni inozemnykh mov [Stages of design in foreign language teaching]. World science. Issue 2(6). V. 5. S. 53 – 56. [in Ukrainian]

24. Tsymbal, O.M., Tiahlo, O.V., & Tsymbal, P.V. (2008). Proektna tekhnolohiia, krytychne myslennia i hromadianska osvita v protsesi vyvchennia anhliskoi movy [Project technology, critical thinking and civic education in

the process of learning English]. Kh.: Vyd. hrupa «Osnova». 109 s. [in Ukrainian]

25. Shcherbina, S.V. (2014). Zastosuvannia proektnoho metodu u vykladanni inozemnoi movy u vyshchomu navchalnomu zakladi [Application of the project method in teaching a foreign language in a higher educational institution]. Naukovi zapysky: zbirnyk naukovykh prats. Serii: Filolohichni nauky; movoznavstvo. 128. S. 519–522. [in Ukrainian]

26. Yatsyshyn, O.M., & Malyk, V.M. 2025. Zastosuvannia suchasnykh metodyk u protsesi vykladannia inozemnoi movy dlia zdobuvachiv vyshchoi osvity [Application of modern methods in the process of teaching a foreign language to higher education students]. Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka. 2(58). S. 57 – 68. [in Ukrainian]

27. Fried-Booth, D.L. (1990). Project Work. Oxford University Press. P. 13. [in English]

28. Haines, S. (1989). Projects for the ELT Classroom. Nelson. Pp. 23–90. [in English]

29. Kravets, R. (2025). Comprehension of methodological approaches to foreign language teaching in conditions of internationalization of higher education institutions. Molod i rynek. 4 (236). S. 42–50. [in English]

30. Malyk, V. (2025). Internationalization of higher education institutions as one of the pedagogical conditions for the development of foreign language communicative culture of students. Educational Challenges. Vol. 30. Issue 2. S. 176–190. [in English]

31. Malyk, V.M. (2024). Psycholinguistic factors of foreign language acquisition. Scientia et Societas. V.3. Issue 2. S. 82–92. [in English]

32. Michael Knoll Project method. URL: https://www.academia.edu/26740694/Project_Method_2014 (accessed May 08, 2025). [in English]

33. Project-Based Learning: A Critical Pedagogy for the Twenty-First Century. URL: https://www.researchgate.net/publication/275685844_Project_Based_Learning_A_Critical_Pedagogy_for_the_Twenty-First_Century (accessed May 08, 2025). [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

МАЛІК Валентина – доктор філософії з педагогіки, викладач іноземних мов кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету.

Наукові інтереси: прикладна лінгвістика.

БУРЛІМОВА Богдана – аспірант Вінницького педагогічного університету ім. Михайла Концюбинського.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх бакалаврів готельно-ресторанної справи; формування фахової мобільності здобувачів вищої освіти; педагогічні умови та технології підготовки фахівців сфери гостинності; інноваційні методи навчання у закладах вищої освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

MALYK Valentyna – Ph.D. in Pedagogy, Lecturer of Foreign Languages, Ukrainian and Foreign Language Department of Vinnytsia National Agrarian University.

Scientific interests: applied linguistics.

BURLIMOVA Bohdana – Post Graduate Student Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

Scientific interests: professional training of future bachelors of the hotel and restaurant business; formation of professional mobility of higher education applicants; pedagogical conditions and technologies for training specialists in the field of hospitality; innovative teaching methods in higher education institutions.

Стаття надійшла до редакції 02.01.2026 р.

Стаття прийнята до друку 10.01.2026 р.